

Svar på fullmäktigemotion, Kokkonniemen Liikuntakeskus Oy, om att utreda kombination av idrottslokaler och skyddsrum

Stadsstyrelsen 19.05.2025

2795/00.01.03.00/2023

Beredning och tilläggsuppgifter:
Beredskaps- och riskhanteringschef Minna Ruolanto och
förvaltningsdirektör Roope Lenkkeri,
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Fullmäktigeledamot Jussi Impiö har den 23 november 2023 lagt fram en motion där han föreslår att Kokkonniemen liikuntakeskus Oy åläggs att som en del av planeringen av idrottscentret utreda byggandet av kombinerade skyddsrum och motionslokaler i berggrunden i Kokonudden. Impiö motiverar sin motion genom att hänvisa till bristen på allmänna skyddsrum i Borgå. Behovet av skyddsrum har ökat i och med att det geopolitiska läget skärpts samt utifrån de riskfaktorer som lokalt hotar Borgå, det vill säga den kontinuerliga risk som oljeraffineriet och kärnkraftverket utgör. Impiö konstaterar att klippan vid Kokonudden ligger i omedelbar närhet av den planerade motionscentret och att det har byggts tiotals motsvarande kombinationer av motionslokaler och skyddsrum i Finland.

I enlighet med motionen har Kokkonniemen liikuntakeskus Oy:s idrottscentrum verkställande direktör Jarkko Vainionpää ombetts lämna en redogörelse för genomförandet av idrottscentret som en lösning som sprängs i berggrunden i Kokon. I samband med utredningen har man framfört följande synpunkter.

Lagen och förordningarna ställer krav för genomförandet av skyddsrummet i enlighet med hur omfattande projektplanen för Kokon idrottscentrum är. Den maximala storleken på bergrummet är 4500 m² och därför bör den planerade helheten delas upp i flera bergrum som ska ha tillräckliga avstånd till varandra i fråga om skyddet. Dessutom skulle helheten kräva flera in- och utgångar. De faktiska kostnaderna för referensobjekten har varit mellan 10 000–12 000 €/m². Vid byggande i skyddsrum i berget ökar det s.k. användningsområdets förhållande till den bruttoyta som ska byggas betydligt (cirka 60–80 %) i förhållande till de lösningar som byggs ovan jord. Dessutom är byggkostnaderna är cirka 4–5 gånger större för en sådan lösning. Miljökonsekvenserna ökar särskilt i fråga om utsläppen under byggfasen, i och med att den areal som ska byggas ökar betydligt. Bergrummet kan skapa besparingar bl.a. i uppvärmningskostnader i förhållande till den lösning som realiseras ovan jord, men bergrummet kräver mer annan husteknik, så jag skulle uppskatta att nyttan är marginell.

Utifrån utredningen kan man konstatera att en idrottsanläggning som fungerar som skyddsrum och som genomförs inne i berget är kostnadsmässigt omöjlig att genomföra, även om man för genomförandet av projektet antar att man får fulla statsandelar och eventuellt stöd på EU-nivå. Idrottscentrets bruttoyta enligt den på fullmäktiges beslut baserade projektplanen som godkändes av stadsstyrelsen är 21 500 m². För att motsvarande utrymme ska kunna sprängas i berget krävs trafikerings-, schakt- och teknikkonstruktioner, varvid den totala ytan av det utrymme som bryts i berget stiger till cirka 30 000 m² enligt en utredning från Vainionpää. I praktiken innebär detta att byggkostnaderna för de motionslokaler som man beslutat om även efter att man eventuellt fått statsandel skulle vara ungefär tre gånger så stora som projektplanens kostnader på 53,5 miljoner euro.

Motionen tar upp den aktuella och centrala frågan om behovet av att bygga skyddsrumslokaler i allmänhet. Planerna för utplacering av skyddsrum i stadens lokaler uppdateras som bäst. I och med uppdateringen får man en mer detaljerad bild av användbarheten av skyddsrummen i stadens fastigheter.

Bilaga

Jussi Impiös fullmäktigemotion

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar ge det som sägs ovan som sitt svar på Jussi Impiös fullmäktigemotion och sänder svaret till stadsfullmäktige för kännedom.